

СЛУЖБЕН ВЕСНИК

НА НАРОДНА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Бр. 24

30 јули 1946 год.

Год. II

Службен весник на Народна Република Македонија излегуе повремено. Рукописите се праќаат на адреса: Одделение за печат — отсек службен весник на Н Р М — Скопје. Рукописите не се враќаат

Цена 5 динари од табак. Претплата за 6 месеци 135 динари за една година 250 динари. Огласите се приеми по тарифата објавена во Службен весник на Н Р М бр 7/46. Чековна сметка бр 83109

и 244

УКАЗ

за свикнување на Народното собрание на Народната Република Македонија на Второто ванредно заседание.

Президиумот на Народното собрание на Народната Република Македонија на основа чл чл 1 и 2 од Правилникот за работата на Народното собрание и по предлог на Претседателството на Владата на Народната Република Македонија реши:

Народното собрание на Народната Република Македонија да се свика на второ ванредно заседание на ден 27 јули 1946 година.

Скопје, 23 јули 1946 година бр. 550.

Президиум на Народното собрание на Народната Република Македонија

Претседател
Богоја Фотев с. р.

Секретар

Наум Наумовски с. р.

245

Народното собрание на Народна Република Македонија, на своето второ ванредно заседание одржано на 27 јули 1946 година го донесе следниот

ЗАКОН

За грбот на Народната Република Македонија

Чл. 1

Грбот на Народна Република Македонија представува поле окружено со житно класје, испреплетени со плодови од афион и со тутунски лисје, кои се на дното поврзани со лента прошарена со народни мотиви. На лентата е испишано: „Н. Р. Македонија“. Помеѓу врвовите на класјето има петокрака ѕвезда. Среди во полето се одржува планина, во чието подножје тече река. Зад планината изгрева сонце.

Чл. 2

Овој Закон влегуе во сила со денот на негово објавување на „Службен весник“ на Н. Р. Македонија.

Бр. 559 — Скопје, 27 јуни 1946 година.

Президиумот на Народното собрание на Народна Република Македонија

Секретар:

Наум Наумовски с. р.

Претседател:

Богоја Фотев

246

Народното собрание на Народна Република Македонија, на своето второ ванредно заседание одржано на 27 јули 1946 година го донесе следниот

ЗАКОН

ЗА УСТАВОТВОРНОТО СОБРАНИЕ НА
НАРОДНА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Чл. 1

Уставот на Народна Република Македонија ќе го донесе Уставотворното собрание на Народна Република Македонија избрано на слободни избори, со непосредно и тајно гласање.

Уставотворното собрание ќе донесе Устав на Народна Република Македонија и одлуки по сите актови кои ги донело Антифашиското собрание на Народното ослободување на Македонија и неговиот Президиум односно Народното собрание на Народна Република Македонија и неговиот Президиум до составокот на Уставотворното собрание.

Уставотворното собрание поблиску ќе одреди кои работи ќе ги врши покрај својот главен задаток.

Чл. 2

Уставотворното собрание на Народна Република Македонија го избираат сите граѓани на Федеративна Народна Република Југославија кои стално живејат на подрачјето на Народна Република Македонија а по прописите на законот за избор на пратеници за Уставотворно собрание на Народна Република Македонија.

Чл. 3

Указ за свикнување на Уставотворното собрание на Народна Република Македонија донесуе, на предлог на Владата на Народна Република Македонија, Президиумот на Народното собрание на Народна Република Македонија.

Чл. 4

Првото заседание на Уставотворното собрание го отворуе Претседателот на Народното собрание на Народна Република Македонија кон ќе го повика по години најстариот член на Уставотворното собрание да го превземе привременото раководство на заседанијата.

Секретарската должност ќе ја вршат три пратеници кои ќе ги избере Уставотворното собрание на предлог на привремениот претседател.

Чл. 5

На првиот состанок на Уставотворното собрание присутните пратеници ќе ги предадат уверењата издадени од изборните комисии и по тоа ќе изберат верификационен одбор од 15 члена.

После овој избор првиот состанок на Уставотворното собрание се заклучуе.

Чл. 6

Верификациониот одбор ги испитуе уверењата на пратениците, сите изборни акти и сите жалби против изборите.

Верификациониот одбор најдоцна во срок од 7 дена ќе изработи свој извештај, одреди известители и печатниот извештај ќе го достави на пратениците.

Чл. 7

На идниот ден, од кога е извештајот доставен, претседателот на верификациониот одбор свикуе заседание на Уставотворното собрание на кое одма се пристапуе кон претресуење на извештајот на верификациониот одбор.

До изборот на Президиум на Уставотворното собрание со заседанијата раководи претседателот на верификациониот одбор.

Чл. 8

Претресот на извештајот на верификациониот одбор може да трае најдолго пет дена. Уставотворното собрание може да го оснажи или поништи изборот или да ја одложи одлуката и нареди формирање на иследуни и ревизиони одбори кои ќе имаат за задаток да ги испитуваат сите спорни прашања.

Секое спорно прашање има да се реши во срок од 10 дена.

Чл. 9

Ако се поништи мандатот на еден пратеник поради немање услови за избирачко право, ќе се повика за пратеник неговиот заменик. Исто така ќе се постапи и ако избраниот пратеник умре или на друг начин му престане мандатот.

Ако е мандатот поништен заради неправилности во изборни акт, поради кое се смета да кандидатот не е избран за пратеник, ќе се извршат дополнителни избори за оваа изборна единица.

Чл. 10

По завршениот претрес на извештајот на верификациониот одбор, пратениците чии избори се потврдени, полагаат пред Уставотворното собрание пратеничка клетва. Текстот на клетвата гласи: „Јас, (име и презиме), се колнам со својата чест и честа на својот народ дека како народен пратеник во работата на Уставотворното собрание верно ќе го заступувам својот народ и дека неуморно ќе ги чувам и бранам тековните на народната борба, демократските права и слободата на народот“.

Чл. 11

После положената клетва пратениците избираат за раководење со заседанијата на Собранието претседател, потпретседател и секретар. Најпрво се избира претседател и тоа со просто мнозинство на гласови. После изборот на претседателот ќе се изврши избор на потпретседател, а после тоа избор на секретар. Гласањето е тајно. После тоа се пристапуе кон претресуење и примање на пословникот на Собранието.

Чл. 12

Уставотворното собрание избира Президиум на Уставотворното собрание на Народна Република Македонија.

Президиумот на Уставотворното собрание се состои од претседател, три потпретседатели, два секретари и најповеќе триесет членови.

Президиумот на Уставотворното собрание се избира со тајно гласање на основа на кандидатските листи со просто мнозинство на гласови на присутните пратеници.

Чл. 13

Президиумот на Уставотворното собрание ги врши сите права на врховен орган на државната власт на Народна Република Македонија во времето на прекидот на заседанијата на Уставотворното собрание.

Президиумот на Уставотворното собрание за целокупната своја работа е одговорен на Уставотворното собрание.

Чл. 14

Предлог на Уставот може да поднесе Владата на Народна Република Македонија или група од најмалку 10 посланици.

Предлозите на Уставот мора да бидат поднесени на Уставотворниот одбор најдоцна во срок од 10 дена после неговиот избор.

Чл. 15

Заседанијата на Уставотворното собрание се способни за работа ако се на заседанието присатни повеќе од половина од избраните пратеници а за конечно изгласување на Уставот во целина потребно е присатството на најмалку два третини од пратениците.

За полноважен заклучок потребно е мнозинство на гласовите на присатните пратеници, а за изгласување на Уставот во целина веќината на гласовите на сите избрани пратеници.

Гласањето за предлогот на Уставот во начело и во поединости се врши со кревање на рака.

Чл. 16

Прогласување и објавување на Уставот се врши на македонски јазик со потпис на претседателот и секретарот на Уставотворното собрание.

Чл. 17

Заседанието на Уставотворното собрание може да се прекине само со одлука на мнозинството од пратениците.

Чл. 18

Пратениците на Уставотворното собрание од моментот кога им се издадени од страна на изборната комисија уверења да се избрани, не можат да бидат затворени, нити против нив може да се покрене судска постапка без одобрување на Уставотворното собрание освен ако се на дело затечени на местото на злосторството, за кое веднага мора да се извести Уставотворното собрание.

Чл. 19

Кога ќе биде Уставот изгласан и прогласен, Уставотворното собрание се претворуе во редовно народно собрание и работи на основа на Уставот се до кога не биде распуштено и распуштани избори за ново Народно собрание.

Чл. 20

Овој Закон стапуе на снага со објавувањето во „Службен весник на Народна Република Македонија“.

Бр. 557. 27 јули 1946 година

Президиум на Народното собрание
на Народна Република Македонија

Секретар, Претседател
Наум Наумоски с. р. Богоје Фотев с. р.

247

Народното собрание на Народна Република Македонија, на своето второ ванредно заседание одржано на 27 јули 1946 година го донесе следниот

ЗАКОН

ЗА ИЗБОР НА НАРОДНИ ПРАТЕНИЦИ ЗА УСТАВОТВОРНОТО СОБРАНИЕ НА НАРОДНА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

I

ОПШТИ ОДРЕДБИ

Чл. 1.

Изборите на народни пратеници за Уставотворното собрание на Народна Република Македонија се вршат по одредбите на овој закон врз основа на слободно, општо, еднакво и непосредно изборно право и само со тајно гласање.

Чл. 2.

Изборите на народни пратеници за Уставотворното собрание ќе се извршат на целата територија на Народна Република Македонија во ист ден и тоа водела.

Указот за распишување на изборите го донесуе Президиумот на народното собрание на Народна Република Македонија на предлог на Владата.

Указот ќе се објави во Службениот весник на Народна Република Македонија и тоа најмалку 6 недели пред денот определен за изборите.

Чл. 3

Изборите на народните пратеници за Уставотворното собрание ќе се вршат по одделни изборни единици така да секоја изборна единица избира по еден народен пратеник.

Овие изборни единици се формираат во границите на административните окрузи со делба на сепакшните административни околии на такви единици.

Градовите кои по бројот на своето население немаат услови да избираат барем еден пратеник можат да се спојат во една изборна единица со блиските суседни села од истата административна околина. Другите градови чинат една или повеќе изборни единици.

Бројот на народните пратеници кој што се избираат на територијата на целата Народна Република Македонија го утврдуе Земската изборна комисија спрема целокупниот број на населението во последниот попис на населението од 1931 год., така да се на секој 5.000 жители избира по еден народен пратеник.

Бројот на народните пратеници кои што се избираат на целата територија на Народна Република Македонија ќе го објави Земската изборна комисија во Службениот весник на Народна Република Македонија и тоа најдоцна на 15 ден од објавувањето на Указот за распишување на изборите за Уставотворното собрание.

Чл. 4

На изборите за Уставотворното собрание имаат право да гласат сите граѓани на Федеративна Народна Република Југославија кои имаат стално пребивалиште на подрачieto на Народна Република Македонија без обзир на нивното републиканско државјанство, а ги исполнуат останатите услови предвидени во Законот за бирачките списоци.

Гласањето на изборите е напoлно слободно. Ни еден орган на власта не може во никој случај да ги повика избирачите на одговорност заради гласањето на изборите, нити може да бара од избирачите да му кажат за кого гласале.

Од денот на распишувањето на изборите не можат да се воведуат ограничувања за движењето на избирачите.

На 10 дена пред изборите и на 5 дена по изборите ни еден орган на народната власт не може по никоја основа да ги повикуе избирачите.

За истото време кандидатите, нивните заменици и претставителите на листите и нивните заменици не можат да бидат затворени осем во случај ако се на дело затечени на местото на злосторството.

Чл. 5

За народен пратеник може да биде избран секој државјанин на Народна Република Македонија кој ужива бирачко право.

Членовите на изборните комисији и избирачките одбори, ако се кандидуват за народни пратеници, престануат да бидат членови на комисијата односно на одборот.

II

ИЗБОРНИ КОМИСИИ

Чл. 6

Со изборите раководат изборни комисији кои се државни органи за исполнување на задачите опреде-

лони им со овој Закон.

Во таа цел се формираат: Земска изборна комисија и околиски изборни комисии.

Чл. 7

Земската изборна комисија, со седиште во Скопје, ја назначува Президиумот на Народното собрание на Народна Република Македонија со денот на подпишувањето на Указот за распишување на изборите. Комисијата се состои од претседател, секретар и 5 члена. На претседателот, секретарот и членовите на комисијата им се определуваат заменици. Претседател на комисијата е претседател на Врховниот суд на Народна Република Македонија.

Комисијата е надлежна за:

1. Техничко подготвување на изборите;
2. Поставување на околиските изборни комисии;
3. Определување на општиот број на народните пратеници и изборните единици;
4. Контрола над работата на околиските изборни комисии;
5. Решавање по жалбите против решенјата на околиските изборни комисии;
6. Вршење на други задачи по одредбите на овој Закон.

Составот на изборната комисија ќе се објави во Службениот весник на Народна Република Македонија.

Чл. 8

Во секоја административна околина односно во секој град во ранг на околина а во Скопје во секој реон, се формира една околиска (градска, реонска) изборна комисија, независно од бројот на изборните единици формирани на нивната територија.

Седиштето на околиската изборна комисија е во седиштето на народниот одбор.

Околиските изборни комисии ги поставува Земската изборна комисија на предлог на извршниот одбор на околиските односно градските народни одбори во ранг на околиски, а на град Скопје на предлог на реонските народни одбори, и тоа најдоцна на една недела од денот на објавувањето на Указот за распишување на изборите.

Околиската изборна комисија се состои од 3—7 члена во зависност од бројот на изборните единици на нејното територијално подрачје и тоа од претседател, секретар и еден до пет члена. Ним им се одредуваат заменици. Претседател на комисијата е по можност еден од членовите на окружниот суд, односно на околиските судови.

Комисијата е надлежна за:

1. Техничко подготвување на изборите;
2. Примање и потврдување на кандидатските листи;
3. Поставување на избирачките одбори;
4. Утврдување на изборните резултати во изборните единици на нејното територијално подрачје.
5. Вршење надруги задачи по одредбите на овој Закон.

Чл. 9

Изборните комисии полноправно решаваат кога се присатии повеќе од половината членови. Решенијата се донесуваат со мнозинство на гласовите на присатите членови. Во случај на еднаква поделба на гласовите одлучува гласот на претседателот.

III.

КАНДИДАТСКИ ЛИСТИ

Чл. 10

Изборите на народните пратеници за Уставотворното собрание се вршат по кандидатски листи за секоја изборна единица.

Со секоја кандидатска листа може да биде кандидат само еден кандидат кој што мора да има заменик.

Чл. 11

Две или повеќе кандидатски листи можат да се здружат под еден назив за да учествуваат како целина во доделувањето на мандатите.

Здружувањето на кандидатските листи со писмено согласие на кандидатите го вршат подносителите на листите со изјава пред околиската изборна комисија најдоцна до последниот ден за поднесување на кандидатски листи, определен со овој Закон.

Чл. 12

Кандидатската листа можат да поднесат политички или друштвени организации на кои по закон им е одобрена работата, или определен број граѓани.

Секоја кандидатска листа треба да ја предложи најмалку 50 граѓани, од најмалку половината места на изборната единица, кои се при тоа тржарлани на Народна Република Македонија и имаат избирачко право на подрачјето на изборната единица.

Еден избирач може да потпише само една кандидатска листа. До колку потпише повеќе кандидатски листи неговите потписи не важат, освен потписот на првата поднесена кандидатска листа на околиската изборна комисија.

Предложувачите можат ако сакаат да го означат на листата името на политичката или друштвена организација која ги предлага кандидатите.

Чл. 13

Кандидатската листа треба да содржи:

Назив на листата и назив на изборната единица за која се поднесува листата. По тоа, фамилијното и родното име, занимање и место живеењето на кандидатот и на неговиот заменик.

Со кандидатската листа, подносителите се должни да ја поднесат на околиската изборна комисија писмен пристап на кандидатот и заменикот, заверен од страна на било кој околиски суд како и потврда од надлежната комисија за избирачките списоци, за избирачкото право на предложувачите на листата на кандидатот и заменикот.

Чл. 14

Едно исто лице може да биде означено како кандидат најмногу во 3 изборни единици, а не во повеќе од 2 изборни околии на истата административна околина. Во обата случаја оно треба да има за секоја изборна околина друг заменик.

IV

ПОДНЕСУВАЊЕ И ПОТВРДУВАЊЕ НА КАНДИДАТСКИТЕ ЛИСТИ

Чл. 15

Кандидатската листа мора да се поднесе на потврда во 2 примерци на околиската изборна комисија најдоцна 4 недели пред денот на изборите. Комисијата веднаш ќе им издаде на подносителите потврда за примање на листата.

Кандидатската листа ја поднесуваат на потврда првите 3 предложувачи на истата која се сметаат за подносителите на листата. Потпишите на подносителите на листата мораат да бидат оверени од страна на било кој околиски суд.

Чл. 16

Околиската изборна комисија ќе утврди веднаш по примањето на кандидатската листа дали е составена според одредбите на овој Закон. Ако комисијата најде формални недостатоци, она затоа веднаш ќе ги известат подносителите на листата и ќе ги покани да ги отклонат недостатоците.

Чл. 17

Ако околиската изборна комисија утврди дека предложениот кандидат или неговиот заменик немаат право да бидат избирани, во рок од 24 часа листата ќе ја отфрли и за тоа веднаш ќе ги известат

подносителите со одделно решение. Против ова решение подносителите имаат право на жалба до Земската изборна комисија во рок од 24 часа од примањето на решението. Жалбата може да се предаде непосредно на Земската изборна комисија или преку околиската изборна комисија. Решението на Земската изборна комисија е конечно и мора да се донесе во рок од 24 часа од примањето на жалбата.

Ако кандидатската листа нема никакви недостатоци или овие бидат отклонети, комисијата во рок од 24 часа ќе ја потврди кандидатската листа, ќе го означи времето кога истата е потврдена и која е она по ред, за кое веднаш ќе ги извести подносителите на листата и Земската изборна комисија. Во противен случај, комисијата во рок од 24 часа листата ќе ја отфрли. За ова важат одредбите од ст. 1 на овој член во поглед на жалбата и решението на Земската изборна комисија.

Потврдените кандидатски листи се објавуваат во Службениот весник на Народна Република Македонија.

Чл. 18

Ако след потврдувањето на кандидатската листа умре кандидатот или неговиот заменик, тогаш на негово место може да се предложи друг кандидат односно заменик најдоцна на 48 часа пред изборите. Предлогот се поднесува на околиската изборна комисија, а го потпишуваат подносителите на потврдената кандидатска листа.

Надлежните изборни комисији тие предлози ќе ги зимаат во работа и ќе постапуваат по нив во смисол на одредбите за потврдување на кандидатските листи, водејќи сметка за останатите срокови предвидени по законот, доколку е тоа возможно.

V

ОБЈАВУВАЊЕ НА ЛИСТИТЕ

Чл. 19

Околиската изборна комисија е должна благовремено да ја отпечати и огласи секоја потврдена кандидатска листа во потребен број примерци.

Огласот ќе содржи:

1. Назив на листата;
2. Назив на изборната единица;
3. Презиме, име и занимање и местоживеење на кандидатот и заменикот.

Ако листата е здружена со некоја друга кандидатска листа, тоа во огласот видно треба да се истакне. Огласот на една кандидатска листа мора да се разликува со својата боја од огласите на другите кандидатски листи во истата изборна единица.

Огласите на здружените кандидатски листи треба да бидат еднобојни.

Комисијата ќе се погрижи најдоцна на 8 дена пред денот на изборите да бидат сите кандидатски листи отпечатени и изложени во сите места каде ќе се одржат изборите, како и на секој избирачки одбор на поедино избирачко место во изборната единица да му се достави потребен број примерци од огласите на секоја кандидатска листа на кандидатите кои се избират во таа изборна единица.

VI

ИЗБОРЕН МАТЕРИАЛ

Чл. 20

Земската изборна комисија е должна да се погрижи околиските изборни комисији благовремено да го приготват и го добијат целиот потребен изборен материјал (кутии, куглици и останатиот прибор) водејќи сметка на која комисија што и е потребно.

Секоја околиска изборна комисија добија соопштен изборен материјал опрема бројот на избирачките места, на кандидатските листи и на избира-

чите во административната околија.

Околиските изборни комисији се грижат за чувањето на целиот изборен материјал и за неговото благовремено доставување преку месните народни одбори до избирачките одбори.

Чл. 21

Кутиите кои ќе бидат од дрво или друг материјал ќе се затвораат и отвораат со два разни клуча и ќе бидат така направени да пуштањето на куглиците во нив не се гледа и не се слуша.

На секоја кутија треба јасно да биде обележено нејниот редни број.

Обрасци за целокупниот изборен материјал ќе бидат изработени од Претседателството на Владата.

VII

ИЗБИРАЧКИ МЕСТА. ИЗБИРАЧКИ ОДБОРИ. ГЛАСАЊЕ.

Чл. 22

Секој избирач може да гласа само еден пат.

Избирачот гласа лично на избирачкото место и само за една од потврдените и објавените кандидатски листи.

Чл. 23

На денот на изборите на еден ден пред и на еден после изборите, точењето или давањето било по каков начин на алкохолни пијалаци е забрането. Оваа забрана ќе ја објават месните народни одбори на три дена пред изборите.

Чл. 24

Избирачкото место ќе биде во најпогодното здание, кое за тоа ќе го определи месниот народен одбор.

Во местата кои имаат преку 500 избирачи, гласањето ќе се врши на повеќе избирачки места кои треба да бидат лесно достапни за избирачите во кој случај секое избирачко место мора да носи свој број.

Месниот народен одбор ќе го објави избирачкото место на уобичаен начин најмалку на 8 дена пред денот на изборите и ќе наведе кои избирачи таму ќе гласаат.

Таму каде местата се мали, околиската изборна комисија може да определи да две или повеќе места сочинуваат едно избирачко место, но во тој случај не смеат да бидат повеќе од 500 избирачи здружени во едно избирачко место.

Чл. 25

Во оние болници, санаторијуми, породицишта и валидски домови и сл. каде бројот на избирачите над 25 се формираат одделни избирачки места.

Чл. 26

За секое избирачко место ќе се постави избирачки одбор составен од претседател и од два члена. На претседателот и на двата члена им се определуваат заменици.

Претседателот, членовите и замениците на избирачките одбори за сите избирачки места во една изборна единица ги назначува околиската изборна комисија на предлог на месните народни одбори најдоцна на 2 недели пред изборите.

Чл. 27

На именуениот претседател на избирачкиот одбор околиската изборна комисија ќе му го даде на реверс актот за назначување, потпишан од претседателот и од еден член на комисијата.

Чл. 28

Членовите на избирачкиот одбор имаат право да гласаат на избирачкото место, на кое на денот на изборите ја извршува својата должност ако поднесат уверење да се воведени во постојаниот избирачки список на својето место. Тоа уверење ќе се приклучи кон записникот за работата на избирачкиот одбор.

Чл. 29

Најдоцна три дена пред изборите секој одделен околински кандидат може да пријави на околинската изборна комисија по еден представител на својата листа и негов заменик за секоје избирачко место.

Председателот на околинската изборна комисија или неговиот заменик најдоцна за 48 часа ќе издадат потребно уверење за секој пријавен представител и заменик и за тоа веднаш ќе го известат месниот народен одбор на секоје оное избирачко место за кое ќе биде определен претставител. Уверењето издадено од страна на околинската изборна комисија ќе им служи на представителите на листите односно на нивните заменици како легитимација за нивното учествување во работата на избирачките одбори.

Чл. 30

Месниот народен одбор во заедница со избирачкиот одбор е должен да определи во близината на избирачкото место згодно место на кое представителите на кандидатските листи јавно ќе ги изложат своите листи и изборни пароли. Овоа место да им се стави на располагање на представителите на листите најдоцна 48 часа пред денот на изборите.

Чл. 31

Спроти денот на изборите во 3 часот по пладне сите членови на избирачки одбори или нивните заменици ќе се состанат во зданието во кое ќе се гласа и тука ќе ги примат од месниот народен одбор кутните со клучеви и соодветниот број куглици по стојанниот избирачки список, кандидатските листи и сето друго што е потребно. Они се должни да ги прегледаат кутните и да се уверат во нивната исправност. По тоа председателот ќе ги заклучи кутните со два клуча и ќе ги запечати, така да устата на кутијата биде наполно затворена. Едниот клуч ќе го земе председателот а другиот клуч еден од членовите на избирачкиот одбор.

По тоа, избирачкиот одбор на виден и на недвосмислен начин на секоја гласачка кутија ќе ја постави определената кандидатока листа за која ќе се гласа во таа кутија.

Кутните се поставуваат по оној ред по кој се потврдени кандидатските листи, со тоа да кутните на здружените кандидатски листи се поставуваат една по крај друга по оној ред по кој се потврдени листите и тоа на оноа место кое и припаѓа на онаа од здружените кандидатски листи која е меѓу нив прва потврдена.

На сета таа работа имат прво да присуствуваат и представителите на листите.

Чл. 32

Кога избирачкиот одбор ќе изврши и припреми сè што му е потребно за гласање ќе направи за тоа записник во два примерци. Овој записник го потпишуваат членовите на избирачкиот одбор и представителите на листите до колку се тие присатни. По тоа ќе ги затворат прозорците, сите присатни ќе излезат од гласачката соба, ќе ја заклучат и удраат печат на вратата. Клучот ќе го земе председателот на избирачкиот одбор.

Најпосле избирачкиот одбор ќе одреди стража која непрекинато ќе го чува зданието во кое ќе биде гласањето.

Чл. 33

На денот на изборите во 7 часот пред пладне се собира избирачкиот одбор во зданието каде ќе биде гласањето и тоа пред вратата на гласачката соба, која што ќе ја отворат след тоа и ќе влезат во неа. Кога ќе се уверат дека кутните и куглиците како и сето друго е во ред, составуваат во два примерци записник во кој ќе се потврди најденото состојание, след тоа ќе се отворат отворите на кутните па и тоа ќе се забележи во записникот. Тој записник ќе го потпишат сите членови на избирачкиот одбор како и присатните претставители на листите, а веднаш след тоа председателот објавува да се пристапуе кон гласањето.

Чл. 34

Председателот на избирачкиот одбор се грижи со помоќја на другите членови за одржување на редот и мирот за време на гласањето. Во случај на потреба председателот ќе бара помоќ од народната милиција која кога ќе дојде на избиралиштето стоји под негово раководство.

Чл. 35

Сите членови на избирачкиот одбор односно нивните заменици мораат да бидат присатни за целото време на гласањето.

Ако претставителот на кандидатската листа, го напушти избиралиштето, изборите се продолжуваат без него. Тоа ќе се забележи во записникот.

Чл. 36

Никој не смее да стапи на избиралиштето под оружје и со убојно оружје, осим во случајот предвиден во член 34.

Чл. 37

Во просторијата во која се гласа гласачите влегуваат со ред, еден по еден, но никогаш повеќе од 10 одеднаш.

Чл. 38

Секој избирач кога ќе влезе во просторијата во која се гласа пристапуе кон столот на избирачкиот одбор и по тоа по покана на председателот мора гласање на го каже, така да го чува сите членови на избирачкиот одбор својето фамилно и родено име и својето занимање, а во местата каде има повеќе избирачки места и својето жилиште. Председателот ќе го легитимира избирачот или на друг начин ќе го утврди неговиот идентитет.

По тоа председателот утврдува дали тоа лице е воведено во избирачкиот список. Ако најде дека е воведено, председателот ќе го заокружи редниот број на тоа лице, како знак да е пристапило на гласање. Истовремено лицето кое што го води списокот на оние кои што веќе гласале, ќе го запише името и презимето на гласачот и бројот под кој е он заведен во избирачкиот список.

После председателот му го објаснува на избирачот начинот на гласањето и му ја предава куглицата со која се гласа и го упатува на местото каде се врши гласањето.

Чл. 39

Во секое избирачко место, освен оние лица кои се воведени во избирачкиот список на тоа избирачко место, имаат право да гласат и оние лица кои се затекнале на денот на изборите надвор од своето местоживеење, ако на избирачкиот одбор му поднесат уверење дека се запишани во постојаниот избирачки

рписок на своето местоживеење од територијата на Народна Република Македонија.

Тие уверења се припаѓаат кон записникот за гласањето, а во самиот записник се констатира колку лица гласале на тоа избирачко место врз основа на такви уверења.

Околистите, изборни комисији издавањето на вакви уверења ќе го означат во постојаниот избирачки список. Во случај да се избирачот на кого му е издадено вакво уверење појави да гласа на својето избирачко место должен е да го врати издаденото му уверење, кое што во списокот ќе се одбележи. Во противен случај нема да му се дозволи да гласа. Вратеното уверење ќе се приложи кон записникот за работата на избирачкиот одбор.

Предната одредба во целост важи и за членовите на избирачкиот одбор како и за претставителите на кандидатските листи и нивните заменици.

Чл. 40

Председателот или еден од членовите на избирачкиот одбор ќе му каже на секој избирач прели па го пушти да гласа, која и чија кандидатска листа представуваат гласачките кутии. Ако избирачот побара, председателот или еден член на одборот ќе му ги прочита сите имиња на кандидатските листи. Секој претставител на листата или неговиот заменик има право да му каже на избирачот определната кандидатока листа и гласачка кутија, а која политичка или друштвена организација припаѓа.

На избирачкото место е забранета секоја агитација за определени листи и кандидати.

Чл. 41

Гласањето се врши на овој начин: кога избирачот ја прими куглицата, тој ја става во десната рака или во левата ако нема десна, по тоа раката ја затворува и со така затворена рака пристапува кон секоја кутија по ред и во секоја кутија ја завлекува така затворена, па рака.

Куглицата тој ќе ја пушти во онаја кутија, која и припаѓа на кандидатската листа односно на кандидатот за кого сака да го даде својот глас. Кога избирачот и од последната кутија ќе ја извлече раката, тој прел сите ќе ја отвори, така да секој може да види да во неја нема веќе куглица.

За сето време додека избирачот го врши гласањето, претседателот и членовите на избирачкиот одбор пазат да тој не ја премести куглицата во другата рака и да не ја однесе со себе.

Чл. 42

Избирачот кој поради каква телесна мана не би можел да гласа на начин кој е предвиден во предходниот член, има право да доведе со себе прел избирачкиот одбор лице, кое место него ќе гласа. За ова избирачкиот одбор ќе донесе решение и ќе го стави во записникот.

Чл. 43

Кога избирачот сврши со гласањето, тој е должен да го напушти избиралиштето. За избиралиште се смета зданието и неговиот двор.

Чл. 44

Избирачкиот одбор не може да му го спречи гласањето на лице кое е запишано во постојаниот избирачки список. Ако некој член на одборот или некој

претставител на листата има што да приговори, тоа ќе се внесе во записникот. Ако некој избирач се пријави да гласа, а на негово име веќе некој друг гласал, претседателот на избирачкиот одбор ќе нареди, неговото фамилно и родено име, занимањето и местото на живеење да се онесат во записникот, но нема да го пушти да гласа.

Чл. 45

Гласањето трае непрекинато целиот ден до 19 часот. Само во случај на неред, а по пристанувањето на мнозинството од избирачкиот одбор, можат изборите да се прекинат додека редот не се воспостави. Поводот за нередот и времето за кое изборите морале да бидат прекинати се забележуваат во записникот. Во 19 часот се затворува дворот или зданието ако двор нема, и никој повеќе нема да се пушта внатре, но ќе се допушти гласањето на избирачите, кои што се затекнале во дворот или во зданието. Ако гласањето поради нередот морало да биде прекинато повеќе од еден час, за исто толку време ќе се продолжи гласањето.

Чл. 46

За време гласањето се води записник за сите факти важни за гласањето, а по барањето на членовите на избирачкиот одбор и на претставителите на листите. Записникот се води во два примерци. Сите членови на одборот мораат да се потпишат на записниците. Записникот го потпишуваат и претставителите на кандидатските листи, но ако овие не би се потпишале, записникот важи и без нивниот потпис.

Секој член на одборот може во записникот да си го оддели мнението и да стави свои забелешки. Истото тоа важи и за претставителите на листите.

VIII

ГЛАСАЊЕ НА ВОЕНИТЕ ЛИЦА

Чл. 47

На изборите за Уставотворното собрание на Народна Република Македонија можат да гласаат сите оние лица кои на денот на распишувањето на ите се затекнале со служба во воените единици, команди или установи на територијата на Народна Република Македонија.

Воените единици, команди или установи, кои со места во кои се наоѓа нивната единица, команда или установа.

Чл. 48

Воените единици команди или установи кои согласно чл. 23 од Сојузниот закон за потврдите и измененија на Законот за бирачките списоци водат постојани избирачки списоци на воените лица, ќе состават најмалку на 20 дена по распишувањето на изборите и доставаат на Околистите изборни комисији избирачки списоци и ќе ги известат на кои избирачки места ќе гласаат воените лица. Околистката изборна комисија за тоа веднага ќе ги известат избирачките одбори. Во се останало и за гласањето на војните лица важат одредбите на овој закон.

IX

ЗАВРШУВАЊЕ НА ГЛАСАЊЕТО УТВРДУВАЊЕ НА ИЗБОРНИТЕ РЕЗУЛТАТИ ПО ГЛАСАЧКИТЕ МЕСТА

Чл. 49

Кога ќе биде свршено гласањето, избирачкиот одбор ќе ги преброи неупотребените куглици и ќе ги

стави во одделно вреќиче, кое ќе го затвори и запечати.

Чл. 50

После оваа, избирачкиот одбор го утврдуе по избирачкиот список и по списокот на гласачите, вкупниот број на гласалите.

По тоа се пристапуе кон отворувањето на кутиите и броењето на куглиците по оној ред по кој кутиите биле поставени.

Председателот пред сите членови на одборот и пред присатните претставители на кандидатските листи ги пребројуе куглиците по следниот начин: кога ќе изброи сто, ги предава на еден член на одборот за да ги тој преброи, а овој ги предава на претставителот на онаа кандидатска листа, гласовите на која се бројат за да ги он по трети пат преброи. Ако не е присатен претставител на кандидатската листа на која се бројат гласовите, третото пребројување ќе го изврши третиот член на одборот или било кои друг претставител. Ова се повторуе со секоја стотина, додека не бидат изброени сите куглици. По тоа, веднаш во записникот се запишуе со слова бројот на куглиците и името на кандидатот за кого во таа кутија се гласало и колку куглици во неа имало. Сите членови на одборот и представителите на кандидатските листи се потпишуат след оваа забелешка.

По истиот начин се пребројуат куглиците и во останатите кутии и се утврдуе бројот на дадените гласови. Кога ќе се сврши пребројувањето сите членови на одборот и присатните претставители на кандидатските листи го потпишуат записникот. Под потписите се става печатот на месниот (реонски, градошки) народен одбор. Записникот се составуе во два примерци. Одвоени мненија и примедби за работата на одборот се дозволени.

На претставителите на кандидатските листи на јавно барање може да им се издадат заверени преписи од записниците. Председателот на избирачкиот одбор ќе прогласи јавно пред изборното здание колку која кандидатока листа односно кандидат добиле гласови.

Чл. 51

Обата записника избирачкиот список и списокот на гласалите се ставуат во одделен плик кој се адресира со печат на месниот (реонски, градски) народен одбор до околинската изборна комисија. Овој плик ќе остане на масата на избирачкиот одбор. Од како оваа ќе се сврши одборот ќе излезе од избирачката соба, ќе ја заклучи по истиот начин како и минатиот ден и ќе постави стража за да ја чува непрекинато собата во која се оставени изборните акти, а клучот од собата ќе го чува председателот кај себе.

Таја пок' поставената стража никог нема да пушти во оваа соба под никаков изговор.

Чл. 52

Утринта по гласањето во 7 часот пред пладне, сите членови на избирачкиот одбор се состануваат пред вратата на избирачката соба, ја отвораат и влегуваат во неа. Од како се уверат дека е се онака како е било оставено, тоа записнички го констатираат. По тоа изборниот материјал го враќаат на месниот народен одбор и зимаат од него реверс. После тоа председателот ќе го земе пликот адресиран до околинската изборна комисија за да го предаде лично на комисијата. Имаат право со него да тргнаат и претставителите на кандидатските листи или нивните заменици.

Чл. 53

Ако на денот на изборите гласањето не се изврши на едно или повеќе избирачки места, околинската изборна комисија ќе нареди гласањето на тие места да се изврши идната недела.

Ако пак гласањето на едно или повеќе избирачки места е извршено противно на одредбите на овој закон, Земската изборна комисија поништуејќи ги претходно извршените избори, ќе нареди гласањето на тие избирачки места да се изврши идната недела. И во двата случаја, месниот народен одбор е должен благовремено да одреди каде ќе се изврши дополнителното гласање.

X.

УТВРДУЕНЕ НА ИЗБОРНИТЕ РЕЗУЛТАТИ ПО ИЗБОРНИТЕ ОКОЛИНИ

Чл. 54

Околинската изборна комисија, врз основа на изборните акти кои што ги примила од избирачките одбори го утврдуе резултатот на изборите за народни пратеници во изборните единици на своето територијално подрачје, го утврдуе вкупниот број на гласалите по одделните изборни единици утврдуе колку гласови добиле одделните кандидатски листи, колку здружените кандидатски листи како и линија и колку која од последните поодделно има добиено гласови.

Ако се најде разлика меѓу гласовите по списокот на гласалите и на гласовите по куглиците, важи резултатот на гласовите спрема куглиците.

Во една изборна единица се смета за избран пратеник, кандидатот на онаа листа која е во таа единица добила најголем број гласови.

Ако во иста изборна единица имало една или повеќе здружени кандидатски листи, мандатот се доделуе на онаа листа која како целина добила најголем број гласови. Измеѓу кандидатите на таа здружена листа се смета за избран пратеник оној кандидат кој меѓу нив добил најголем број гласови. Ако две или повеќе кандидатски листи здружени под заеднички назив, кои како целина учествувале при доделувањето на мандатот, постигнале еднаков број гласови, со жрепче ќе се одреди на која од тие листи ќе припадне мандатот. Исто така со жрепче ќе се одреди на кому ќе му припадне мандатот, и тогаш кога два и повеќе кандидати од една здружена на кандидатска листа добие еднаков број гласови.

Ако две или повеќе поодделни листи или поодделни и под заеднички назив здружени листи добијат еднаков број гласови и поради тоа не може да се утврди кој кандидат е избрана Земската изборна комисија ќе определи за таа изборна единица, за идната недела нови избори.

Чл. 55

Околинската изборна комисија им издава уверение на изборните народни пратеници. Уверењето го потпишуваат председателот и сите членови на околинската изборна комисија.

Уверењата се предаваат на избраните пратеници непосредно или преку сколискиот народен одбор.

Чл. 56

Околинската изборна комисија води записник за својата работа во кој нарочно ќе биде наведено колку биле сите поединачни односно здружени кандидатски листи, кои лица биле кандидати, а кои нивни заменици, колку изборни единици биле на нејната територија колку секој од кандидатите добил гласови, а за здружените кандидатски листи и тоа,

колку тие како целина добиле гласови и кој од кандидатите и со каков број на гласови е прогласен за народен пратеник.

Засеникот го потпишуат сите членови на комисијата. Секој член има право да стави своја примедба или да го одвои своето мнение. Тоа исто важи и за претставителите на кандидатите.

По завршената работа околинската изборна комисија ќе објави на огласната табла на околинскиот народен одбор колку која од кандидатските листи за односната изборна единица добила гласови и кои од кандидатите за која изборна единица се огласува за народен пратеник.

Тоа ќе биде саопштено на сите месни народни одбори на територијата на околинската изборна комисија, да го тоа на уобичаен начин објават во сите места.

Чл. 57

Веднаш после утврдувањето на изборните резултати по изборните единици, председателот или некој друг член на околинската изборна комисија ги носи и предава сите изборни акти на Земската изборна комисија. Претставителите на кандидатите имаат право да ги пратат.

За примопредавањето на изборните актови на Земската изборна комисија се составуваат одделни записници.

Чл. 58

Подносителите на кандидатските листи можат да пријават на околинската изборна комисија по два претставители на својата кандидатска листа, кои имаат право да присуствуваат на работата на околинската изборна комисија.

XI.

РАБОТАТА НА ЗЕМСКАТА ИЗБОРНА КОМИСИЈА

Чл. 59

Утредента по свршените избори се состанува Земската изборна комисија во Скопје. Земската изборна комисија врз основа на примените изборни акти ќе ја провери законитоста на работата и во случај да најде дека изборите на некое гласачко место се извршени противно на законот ќе поднесе по одредбата на ст. 2 од член 53 на овој Закон.

Чл. 60

За целата своја работа Земската изборна комисија води записник. Нарочно во записникот ќе биде наведено колку биле сите кандидатски листи, кои лица биле кандидати, колку изготвиле сите гласови кои ги добила секоја кандидатска листа и кои од кандидатите се избрани за пратеници. На записникот ќе се потпишат сите членови на комисијата, но секој ќе има право да го оддели своето мнение и да стави примедби. Тоа важи и за претставителите на листите.

Чл. 61

По завршувањето на работата Земската изборна комисија составува извештај за Уставотворното собрание, кој го праќа на Собранието заедно со сите изборни акти. Својот извештај Земската изборна комисија го објавува во „Службениот весник“ на Народна Република Македонија.

XII

КРИВИЧНИ ОДРЕДБИ

Чл. 62

а) Ќе се казни по овој закон:

1) Кој било на кој начин спречи другото да го употреби своето избирачко право или да ја изврши должноста по овој Закон.

2) Кој со сила и заканување го принуди избирачот да гласа за една кандидатска листа или оваа да ја потпише или да се одрече од потписот.

3) Кој со поткупене дејствува на избирачот да гласа за една кандидатска листа или оваа да ја потпише или да се одрече од потписот.

4) Членовите на избирачкиот одбор кои злоупотребувајќи го своето положение вршат натиск и по било каков начин дејствуваат на слободата на избирачот во поглед на употребувањето на неговото избирачко право.

5) Избирач кој гласа или се обидува да гласа повеќе од еднаш во време на едни избори.

6) Кој место друг или под негово име се обидува да гласа

7) Кој на било кој начин ја повреди тајноста на гласањето

8) Кој физички нападне на избирачкиот одбор (изборната комисија) или на некој од нивните членови, или на претставителите на листите, или на било каков друг начин да пречи на избирачкиот одбор или на изборната комисија.

9) Кој дојде на избиралиште под оружје или со оружје употребиво за тепање огнен во случај кога председателот на избирачкиот одбор побара помоќ од надлежните органи на народната власт.

10) Кој намерно повреди, уништи или однесе каков и да било документ од изборите или каков и да е предмет кој служи за изборите, или го промени бројот на гласовите со додавање, одземање или на друг начин.

11) Стражар кој е одреден за чување на изборното здание односно на просторите ако допушти да некој стори некои од делата наведени во предходната точка.

12) Кој ја преиначил кандидатската листа без да биде овластен, след како подносителите веќе ја потпишале.

13) Членовите на избирачкиот одбор ако допуштат да гласа некој кој што го нема за постојаност избирачки список или кој што веќе гласал, или свесно допуштат да некој гласа доколку ча туѓе име ако без оправдателни причини го скршат или продолжат времето на примање на гласови, ако без оправдателни причини го сменат местото на гласањето кое веќе било одредено и објавено.

14) Членовите на избирачкиот одбор ча кои е саопштено да се одредени на овие должности, ако не дојдат во определеното време и не извршат деланото место за вршење на должноста, а не можат да го оправдат своето отсуствие, или без оправдателни причини ја напуштаат својата должност, или откажат да го потпишат записникот за избирачката работа.

15) Кој го води намерно неисправно изборниот записник или врши во него поправки или издатоци след како е веќе потпишан.

16) Кој без позив на председателот на избирачкиот одбор чапеди или без заповед доведе вооружа на сила на избиралиштето.

17) Органот на власта кој ча призива пратениците на одговорност за гласањето на изборите по овој Закон, или од нив бара да кажат за кого гласале, должноста предвидена со овој Закон.

18) Кој направи каква друга злонамерна вреда на прописите на овој закон во колку за ова не се

накажуе по идниот член.

За дела од овој член ќе се казнат спрема тежкостата на делото:

- 1) Со глоба до 20.000 дин.
- 2) Со лишение од слобода.

Покрај казната лишение од слобода може едно-временно да се изрече и глоба.

Во потешки случаи може покрај наброените казни да се изрече и губиток на политички и поедини граѓански права.

Чл. 63

Ќе се казни со глоба од 5.000 динари или со присилна работа без лишение од слобода до шест месеци:

1) Кој се држи непристојно при гласањето или след како е гласал односно след како се утврди дека не е внесен во постојаниот избирачки список, а по опомена на председателот на избирачкиот одбор не сака да го напушти зданието во које се гласа.

2) Кој го навреди председателот на избирачкиот одбор или некој од членовите на избирачкиот одбор.

3) Кој противно на чл. 22 на овој закон точи или дава на каков друг начин алкохолни пијалаци.

Чл. 64

Ако за делата предвидени со овој закон друг Закон пропишуе потешки казни, провинетиот ќе се казни по тој закон.

Чл. 65

За кривичната постапка по овој закон надлежни се околинските судови.

Постапката се покренуе по пријава на кое било лице или по службена должност.

Надлежниот околински суд должен е по делата од овој Закон брзо да донесуе пресуди, односно да ја прекинуе постапката.

Против пресудата на околинскиот суд може да се подаде жалба до надлежниот повисок суд во рок од 8 дена по примањето на пресудата.

Чл. 66

Сите кривици од овој закон, извршени од денот пред изборите и на самиот ден на изборите, избирачкиот одбор ќе ги внесе во овојот записник со покажување на имињата на провинетите.

Околинската изборна комисија след како ја сврши својата работа, врз основа на записникот сите овие кривици ќе ги достави на надлежниот суд за да се покрене кривична постапка.

ХIII.

ЗАКЛУЧНИ ОДРЕДБИ

Чл. 67

Против неправилностите во текот на изборите како и против решенијата на изборните комисији секој избирач, политичка и друштвена организација имаат право на жалба до Уставотворното собрание. Жалбите се упатуат преку Земската изборна комисија.

Чл. 68

Сите документи, кандидатски листи, жалби и други доставки по овој Закон како и сите работи пред судовите во смисол на овој Закон, се ослободуваат од државни такси.

Чл. 69

Се овластуе Председателот на Владата на Народна Република Македонија да издава задолжителни напатствија за приложувањето на овој Закон.

Чл. 70

Овој Закон влегуе во сила кога ќе се објави во „Службениот весник на Народна Република Македонија“.

Президиум на Народното собрание
на Народна Република Македонија

Секретар,
Наум Наумоски с. р.

Претседател,
Богоје Фотев с. р.

248

Народното собрание на Народна Република Македонија, на своето второ ванредно заседание одржано на 27 јули 1946 година го донесе следниот

ЗАКОН ЗА ИЛИНДЕНСКИТЕ ПЕНЗИИ

Член 1

Во знак на народно признание на учасниците во национално-револуционерните борби и во Илинденското востание за ослободување на Македонија се доделуе „Илинденска пензија“.

Член 2

Право на „Илинденска пензија“ имаат учасниците во национално-револуционерните борби за ослободувањето на македонскиот народ во периодот од 1893 до 1908 година.

Како учасници во тие борби се сметаат следните лица:

- а) кои биле организатори и раководители на национално-револуционерното движење;
- б) кои со оружје во рака учествувале во борбите;
- в) кои надвор од четите по наредба на раководителите на национално-револуционерното движење вршеле специјални акции и задачи во полза на национално-револуционерното движење;
- г) лица, кои во востаничката, односно во национално-револуционерната дејност без своа кривица попаднале во рацете на непријателот, но и таму остале верни на национално-револуционерното движење.

Член 3

Право на „Илинденска пензија“ имаат оние учасници, кои немаат достаточни средства за издржување. Да ли учасникот има достаточни средства за издржување, цени органот кој го донесуе решението за пензија по прибраните сведенија.

Член 4

Немаат право на „Илинденска пензија“ лицата:

- а) кои не останале доследни ја борбата на македонскиот народ;
- б) кои со судска пресуда се осудени на губиток на граѓанските права;
- в) кои се лишени од активно и пасивно изборно право;

г) кои през окупацијата биле под оружје во служба на окупаторот и неговите помагачи, а не прешле кон Народноослободителното движење нити макар како го помагале;

д) кои биле организатори, функционери и активни членови на квислиншките организации како и одделни лица кои се обележале со таква работа;

е) кои не се југословенски поданици.

Член 5

Висината на „Илинденската пензија“ изнесуе од 1000 до 4000 динари месечно и се определуе од Одборот предвиден во чл. 7 од овој Закон имајќи предвид заслугите, пожртвуваноста, улогата на учасникот во востанието односно национално-револуционерното движење и материјалното положение.

Член 6

Се губи правото на „Илинденска пензија“:

- 1) со смртта;

- 2) со губење на поданството;
- 3) со губење на изборното право;
- 4) со судска пресуда поради злочиња и тропственија по Законот за кривични дела против народот и државата.

Член 7

При Президиумот на Народното Собрание на Народна Република Македонија се формира Одбор кој ќе донесуе индивидуални решенија за доделување и висината на „Илинденската пензија“.

Одборот се состои од три члена на Народното собрание, определени од Президиумот на НАРСНРМ, од кои барем едниот да е илнденец.

Секретарот на тој Одбор го назначуе Президиумот на Народното Собрание на Народна Република Македонија.

Член 8

Одборот од своите членови избира претседател, кој раководи со истиот.

Член 9

Лица кои полагаат право на „Илинденска пензија“ врз основа на чл. 2 од овој Закон, треба да поднесат до Одборот при Президиумот на НАРСНРМ молби, во кои ќе наведат куси биографски сведенија за учеството во национално-револуционерното движење и борби, означувајќи точно каде и кога време, колку време и во кои акции зел участие; — кој вид работа вршел; — групи и луѓе кои биле соучасници со него — страдањата и затвор интернции и слично.

Овие сведенија треба да ги потврдат дваца соучасници во национално-револуционерното движење.

Со молбите се поднесуваат уверења од секретаријатот на околинскиот односно реонскиот народен одбор за материјалното положение со оглед на одредбите на чл. 3 од овој Закон и за обстојателствата по чл. 4 од овој Закон.

Член 10

Министерството на финансите, до сега пристигнатите документи за „Илинденска пензија“ ќе ги достави на Одборот при Президиумот на НАРСНРМ на решавање.

Член 11

Исплатата на „Илинденските пензии“ паѓа на терет на буџетот на Н. Р. Македонија.

Член 12

Одборот ги доставуе своите решенија на Министерството на финансите на Н. Р. Македонија, кое врши исплатата на пензиите.

Член 13

Кога настапи некој од случаите по чл. 6 од овој Закон Министерството на финансите донесуе решение за прекување исплатата на пензијата.

Член 14

На лицата, на кои ќе се признае право на пензија по овој Закон истата ќе им се исплатуе од 1 јули 1946 година, ако поднеле молби во срок од 3 месеца по стапувањето во сила на овој Закон.

На лицата кои поднесуваат молби за доделување на „Илинденска пензија“ после определениот срок, пензијата ќе им следуе од првиот ден на наредниот месец, во кои молбата е поднесена.

Член 15

По смртта на пензионерот на семејството односно на лицето кое извршило закопување се исплатуе како посмртнина двомесечна бруто пензија.

Член 16

Пензија по овој Закон не може да се прими во странство без одобрение на Министерот на финансите на Н. Р. Македонија, која ќе се дава по предвапително согласие на сојузниот Министер на финансите.

Член 17

Овој Закон влегуе во сила со денот на неговото објавување во Службениот весник на НР Македонија.

Бр. 560

Скопје, 27 јули 1946 година.

ПРЕЗИДИУМ НА НАРОДНОТО СОБРАНИЕ

НА НАРОДНА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

СЕКРЕТАР

ПРЕТСЕДАТЕЛ

Наум Наумовски, с. д.

Богоја Фотев, с. р.

Народното собрание на Народна Република Македонија, на своето второ ванредно заседание одржано на 27 јули 1946 година го донесе следниот

ЗАКОН

за прогласување на црквата „Св. Спас“ во Скопје за културно-историски споменик.

Чл. 1

Со оглед на извонредната историја и уметничка вредност и да биде запозната од пропагување, црквата „Св. Спас“ во Скопје со целото нејзино предворје се прогласуе за културно-историски споменик и се ставуе под заштита на Комисијата за заштита на културно-историските споменици при Министерството на народната просвета на Народна Република Македонија.

Чл. 2

Овој закон влегуе во сила од денот на објавувањето во „Службениот весник на Народна Република Македонија“.

Број 561. — Скопје, 27 јули 1946 година.

Президиум на Народното Собрание на

Народна Република Македонија

Секретар:

Претседател:

Наум Наумовски с. р.

Богоја Фотев с. р.

250

З А П И С Н И К

ОД 1-ОТ РЕДОВЕН СОСТАНОК НА II-ТО ВАНРЕДНО ЗАСЕДАНИЕ НА НАРОДНОТО СОБРАНИЕ НА НАРОДНА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

одржано на 27 јули 1946 година во гр. Скопје

Претседавал претседателот на Президиумот на Народното собрание на Народна Република Македонија **Богоја Фотев**.

Секретар, секретарот на Президиумот на Народното собрание на Н. Р. Македонија **Наум Наумовски**

Претседателот **Богоја Фотев** го отвори II-то ванредно заседание на Народното собрание на Народна Република Македонија во 8 20 часот со читање на УКАЗОТ на Президиумот на Народното собрание на Народна Република Македонија за свикнување на Народното собрание во II ванредно заседание на 27 јули 1946 година.

Читањето на Указот го саслушаа сите народни пратеници стоејќи.

Претседателот **Богоја Фотев** прочита поименично лицата од подадените молби и жалби на Президиумот на Народното собрание на Н. Р. Македонија, за време од 18 април до 27 јули 1946 година кои се испратени до Одборот за молби и жалби на Народното собрание на Н. Р. Македонија и соодветните места.

Претседателот **Богоја Фотев** соопштува оти од Претседателството на Владата на Народна Република Македонија доставени се на Президиумот на Народното собрание на Народна Република Македонија четири Законски предлози усвоени од Министерскиот совет на Н. Р. Македонија и тоа:

1) Предлог Законот за Уставотворното собрание на Народна Република Македонија;

2) Предлог Законот за избор на народни пратеници за Уставотворното собрание на Народна Република Македонија;

3) Предлог Законот за Илинденски пензии; и

4) Предлог Законот за грбот на Народна Република Македонија.

Поред овие четири Законски предлози, Претседателот **Богоја Фотев** соопштува да до Президиумот е испратен и еден Законски предлог на народните пратеници **Димче Стојанов-Мире** и **Др Ѓорѓи Шоп-Трајанов** за прогласување црквата „Св. Спас“ во Скопје за културно-историски споменик.

Овие Законски предлози на време беа испратени до Законодавниот одбор од чија страна беа разгледани и конечно редактирани и го така соопштува Председателот оти се сите овие Законски предлози умножени и ќе се раздадат на народните пратеници. Понатаму Председателот Богоја Фотев предлага од името на Президиумот до Народното собрание следниот дневен ред:

- 1) Нацрт на Закон за грб на НР Македонија;
- 2) Предлог на Закон за прогласување на црквата „Св. Спас“ во Скопје за културно-историски паметник;
- 3) Предлог за Закон за Илинденските пензии;
- 4) Предлог за Закон за Уставотворното собрание на Народна Република Македонија;
- 5) Предлог за Закон за избор на народни пратеници за Уставотворното собрание на Народна Република Македонија; и
- 6) Решение на ванредното заседание на Народното собрание на Н. Р. Македонија за одобрување Законите на Президиумот на Народното собрание на Н. Р. Македонија за време од 18 април до 27 јули 1946 година.

Предложениот дневен ред се прими едногласно. След тоа се дава одмор 15 минути. После одморот сесанокот се настави во 9 саатот со продолжение на дневниот ред.

Се минава на првата точка на дневниот ред: Нацрт на Закон за грб на Н. Р. Македонија. Потоа Председателот Богоја Фотев му дава збор на известилецот на Законодавниот одбор Димче Беловски, да го прочита и да го образложи извештајот за нацртот на означениот Закон.

Бидејќи известилецот Димче Беловски го прочита и образложи Одборскиот извештај по предниот нацрт на Законот без измененија и дополненија, Председателот Богоја Фотев ја отвори началната дискусија.

Во началната дискусија на овој Законски предлог зедоа участие: Д-р Борис Арсов и Никола Минчев. Председателот Богоја Фотев го ставува нацртот на Законот на гласање во начело, кои Народното собрание го усвои гласајќи со дигање рака.

Потоа се прејде на претрес во поединости. На претресот во поединости не се јави никој да зборува.

Председателот го ставува нацртот на Законот на гласање во поединости, кои Народното собрание го усвои гласајќи со дигање рака.

По ова се пристапи на конечно гласање Законски предлог во целост конечно усвоен.

По извршеното поименично гласање Председателот објавува да гласале 91 народни пратеници и сите гласале „за“, со што предлогот на Законот за Грбот на НР Македонија е конечно усвоен.

Се минава на втората точка на дневниот ред: Предлог за Закон за прогласување на црквата „Св. Спас“ во Скопје за културно-историски паметник.

Потоа Председателот Богоја Фотев му дава збор на известилецот на Законодавниот одбор Димче Беловски, да го прочита и да го образложи Одборскиот извештај за предлог на означениот Закон.

Бидејќи известилецот Димче Беловски го прочита и образложи предниот предлог на Законот без измененија и дополненија Председателот Богоја Фотев ја отвори началната дискусија.

Зборува: Гјорги Шоп-Трајанов „за“. Председателот Богоја Фотев го ставува предлогот на Законот на гласање во начело, кои Народното собрание го усвои гласајќи со дигање рака. Потоа се прејде на претрес во поединости. На претресот во поединости не се јави никој да зборува.

Председателот го ставува предлогот на Законот на гласање во поединости, кои Народното собрание го усвои гласајќи со дигање рака.

Пошто претресот во поединости е завршен Председателот Богоја Фотев го ставува предлогот на Законот на гласање во целост.

По извршеното поединично гласање, Председателот објавува да гласале 91 народни пратеници и сите гласале „за“, со што предлогот на Законот за прогласување на црквата „Св. Спас“ во Скопје за културно-историски паметник е конечно усвоен.

Се минава на третата точка на дневниот ред: Предлогот за Закон за Илинденските пензии. Председателот Богоја Фотев му дава збор на известилецот на Законодавниот одбор Д-р Гјорги Гавриловски да го прочита и го образложи одборскиот извештај на предлогот на означениот закон на направените измени и дополнувања во предлогот на Законот.

Председателот Богоја Фотев ја отвара началната дискусија. Зборува:

Александар Мартулков „за“; Димче Стојанов Мире „за“ и Даре Цамбаз „за“.

Председателот Богоја Фотев го ставува предлогот на Законот на гласање во начело, кои Народното собрание го усвои гласајќи со дигање на рака.

По тоа се прејде на претрес во поединости. Председателот отвори дискусија во поединости. Во поединичната дискусија на овој Законски предлог зедоа участие: Тодор Вездин, Д-р Гјорги Гавриловски, Лјубчо Арсов, Емануил Чучков, Даре Цамбаз.

Председателот го ставува предлогот на Законот на гласање во поединости кои Народното собрание го усвои со дигање рака и онака како е предложен Законот со измените и дополненијата од Законодавниот одбор.

Пошто претресот во поединости е завршен, Председателот Богоја Фотев го ставува предлогот на Законот на гласање во целост.

По извршеното поименично гласање, Председателот објавува да гласале 93 народни пратеници и сите гласале „за“, со што предлогот на Законот за Илинденските пензии е конечно усвоен.

Потоа Председателот Богоја Фотев, со пристапнокот на Народното собрание го заклучува состанокот во 10,50 саатот а идниот го закажува за истиот ден 27 јули во 17 саатот со продолжување на предложениот дневен ред.

Скопје, 27 јули 1946 година.
СЕКРЕТАР. ПРЕТСЕДАТЕЛ.
Наум наумовски с. р. Богоја Фотев с. р.

251

ЗАПИСНИК

ОД II-ОТ РЕДОВЕН СОСТАНОК НА II-ТО ВАНРЕДНО ЗАСЕДАНИЕ НА НАРОДНОТО СОБРАНИЕ НА НАРОДНА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Одржано на 27 јули 1946 година во гр. Скопје
Претседавал претседателот на Президиумот на Народното собрание на Народна Република Македонија Богоја Фотев.

Секретар, секретарот на Президиумот на Народното собрание на Н. Р. Македонија Наум Наумовски.

Председателот го отвори II-от состанок во 17,25 саатот со продолжение на дневниот ред од I-от состанок.

Секретарот Наум Наумовски го прочита записникот од I-от состанок. Народното собрание го прими без забелешка.

Се прејде на четвртата точка на дневниот ред: Предлог за Закон за Уставотворното собрание на Народна Република Македонија.

Кога известилецот на Законодавниот одбор Никола Вражалски го образложи одборскиот извештај и за направените измени и дополненија во предлогот на Законот, Председателот го отвори началниот претрес.

Зборува: Лјубчо Арсов „за“. Киро Т. Крстевски. Платник „за“, Димче Зографски „за“, па се пристапи

на гласање во начело

Гласајќи со дигање рака, Народното собрание едногласно го усвои овој Законски предлог во начело, па се преиде на претрес во поединости.

При претресот во поединости на овој Законски предлог зедна учествуваа: Тодор Зисман, Т.р. Бурџ Арсов, Никола Вражилски и Љубчо Арсов.

Известилецот на Законодавниот одбор Лазо Вражалски го чита член по член предлогот на Законот за Уставотворното собрание на Народна Република Македонија, па Народното собрание гласајќи со дигање рака едногласно ги усвои сите членови на овој Законски предлог од чл. 1 до 20 без измени по предлогот на извештајот на Законодавниот одбор и по предлогот на Владата на Н. Р. Македонија.

По ова се пристапи на конечно гласање Законскиот предлог во целост.

По извршеното поименично гласање, Претседателот објавува да гласале 91 народни пратеници и сите гласале „за“, со што предлогот на Законот за Уставотворното собрание на Народна Република Македонија е конечно усвоен.

След това се дава одмор 5 минути.

После одморот состанокот е наставен во 19.25 саатот.

Се прејдува на петата точка на дневниот ред:

Предлог за Закон за избор на народни пратеници за Уставотворното собрание на Народна Република Македонија.

Известилецот за Законодавниот одбор Лазо Мојсов го прочита и образложи одборскиот извештај и за направените измени и дополнения во предлогот на Законот потоа Претседателот го отвори на членот претрес.

Зборуваа: Никола Минчов „за“; па се пристапи на гласање во начело.

Гласајќи со дигање рака, Народното собрание едногласно го усвои овој Законски предлог во начело, па се преиде на претрес во поединости.

Претседателот објавува за дискусија во поединости на овој Законски предлог кај биле по глави како која иде на ред во предлогот на Законот.

Известилецот на Законодавниот одбор Лазо Мојсов го чита член по член предлогот на Законот за избор на народни пратеници за Уставотворното собрание на Народна Република Македонија.

Како за претресот во поединости никој не се јави за реч, Народното собрание гласајќи со дигање рака едногласно ги усвои сите членови на овој Законски предлог од чл. 1 до 70 без измени, по предлогот на извештајот на Законодавниот одбор и по предлог на Владата на Н. Р. Македонија.

По ова се пристапи на конечно гласање Законскиот предлог во целост.

По извршеното поименично гласање Претседателот објавува да гласале 86 народни пратеници и сите гласале „за“, со што предлогот на Законот за Уставотворното собрание на Народна Република Македонија е конечно усвоен.

Се прејдува на шестата точка на дневниот ред:

Решение на ванредното заседание на Народното собрание на Н. Р. Македонија за одобрување Законите на Президиумот на Народното собрание на Н. Р. Македонија за време од 18 април до 27 јули 1946 година.

Претседателот Богоја Фотев соопштува, да за време од 18 април до 27 јули 1946 година Президиумот на Народното собрание на Н. Р. Македонија донесе следните закони:

1) Закон за укинување Решението на Президиумот на Антифашистичкото собрание на Народното собрание и моли Народното собрание да го овласти претседателот на Македонија (АСНОМ) бр. 83 од 4 XII 1944 година со кое се забрануваат оскакви попукопропаѓаби на недвижими имоти;

2) Закон за изменење и дополнење на Законот за располагање со квартали;

3) Закон за создавање на задолжителни куповини на сите службеници;

4) Закон за ополномоштување Бладата на Народна Република Македонија да заклучува зајмови;

5) Закон за давање државна гаранција;

6) Закон за изменење и дополнење на Законот на Народна Влада на Македонија;

и моли да се истите одобрат и потврдат од Народното собрание.

Народното собрание едногласно со Решение ги одобри и потврди донесените од Президиумот на НС на НРМ закони за означениот период.

Претседателот на Президиумот Богоја Фотев чита Указот за заклучение на II-то ванредно собрание на Народното собрание на Народна Република Македонија и моли Народното собрание да го овласти претседателот и секретарот на Президиумот да го потпишат записникот од овој заседание.

Сите народни пратеници едногласно овластуваат претседателот и секретарот на Президиумот да го потпишат записникот од овој заседание.

Претседателот на Президиумот Богоја Фотев го заклучи заседанието во 20.40 саатот.

Скопје 27 јули 1946 година.

СЕКРЕТАР.

Наум Наумовски, с. р.

ПРЕТСЕДАТЕЛ,

Богоја Фотев, с. р.

252

РЕШЕНИЕ

НА ВТОРОТО ВАНРЕДНО НАРОДНО СОБРАНИЕ НА НАРОДНА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

за одобрување Законите и другите работи на Президиумот на Народното собрание на Народна Република Македонија, за време од 18 април до 27 јули 1946 година.

Народното собрание на Народна Република Македонија на второто ванредно заседание одржано на 27 јули 1946 година

РЕШИ

Второто ванредно заседание на Народното собрание на Народна Република Македонија, след като изслуша работата на Президиумот на Народното собрание на Народна Република Македонија за време од 18 април до 27 јули 1946 година одобри и потврдува сите закони и другите работи на Президиумот на Народното собрание на Народна Република Македонија донесени во означениот период.

Бр 562 — Скопје 27 јули 1946 година.

Секретар

Наум Наумовски, с. р.

Претседател

Богоја Фотев, с. р.

253

У К А З

ЗА ЗАКЛУЧУВАЊЕ НА II-ТО ВАНРЕДНО ЗАСЕДАНИЕ НА НАРОДНОТО СОБРАНИЕ НА НАРОДНА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Како Народното собрание на Народна Република Македонија ја започна работата. — Президиумот на Народното собрание на Народна Република Македонија

РЕШИ

II-то ванредно заседание на Народното собрание на Народна Република Македонија заклучи со Указ на Президиумот на Народното собрание на Народна Република Македонија на 27 јули 1946 година, да се ЗАКЛУЧИ.

Бр 563. Скопје, 27 јули 1946 година.

Президиум на Народното собрание на Народна Република Македонија

Секретар,

Наум Наумовски

Претседател,

Богоја Фотев

254

По предложение на Претседателството на Владата на Народна Република Македонија Министерскиот совет на НРМ на своето заседание ја донесе следната

УРЕДБА

за изменување а дополнување на Уредбата за создавање на Федерално автомобилско претпријатие за Македонија („ФАП“) од 30 јуни 1945 година.

Чл. 1

Чл. 5 ал. 2 од досегашната Уредба се изменуе и гласи:

По предложение на Директорот на претпријатието, Министерскиот совет може да го поголеми основниот капитал.

Чл. 2

Чл. 6 се изменуе и гласи:

Со чистата печалба на претпријатието ќе раполага Претседателството на Владата на Народна Република Македонија во согласие со Министерот на финансите.

Чл. 3

Чл. 7 се изменуеи гласи:

До крајот на месец јануар секоја година претпријатието објавуе биланс за миналата година потпишан од Директорот, а према потписот од началникот на финансиското — комерцијалното одделение при ФАП.

Чл. 4

Чл. 9 се изменуе и гласи:

Претпријатието се управува од Директор, или во неговото отсуствие од пом. директор, који се назначуваат од Претседателот на Владата на Народна Република Македонија.

Надзор на работата на Директорот врши Претседателството на Владата на Народна Република Македонија.

Чл. 5

Чл. 10 се изменуе и гласи:

За целата работа на претпријатието одговара Директорот пред Претседателот на Владата на НРМ.

Чл. 6

Чл. 11 се изменуе и гласи:

Претпријатието се представља и потписва од Директорот, односно во негово отсуствие од неговиот помошник или од него ополномоштено лице.

Чл. 7

Чл. 12 се изменуе и гласи:

По блиски распоредби за работа и организацијата на претпријатието ќе пропише по предложенија на Директорот на претпријатието Претседателот на Владата на Народна Република Македонија со правилиник.

Чл. 8

Чл. 14 се изменуе и гласи:

Задолжително толкување на оваа Уредба дава Претседателот на Владата на НРМ.

Чл. 9

Ова Уредба стапуе на снага од денот на нејното објавување во „Службен весник на Народна Република Македонија“.

Претседател на Владата на НРМ

Л. Колишевски

Следуат потписите на потпретседателите и министрите на владата.

255

УРЕДБА

За оснивање Дирекција за ауто транспорт при Претседателството на Владата на Н. Р. Македонија.

Член 1

Се оснива Дирекција за ауто транспорт при Претседателството на Владата на НРМ како уставна која ќе врши предвидените работи со ова Уредба.

Член 2

Дирекцијата се раководи од Директорот, во негово отсуствие од неговиот помошник кои се назначуваат од Претседателот на Владата на Н. Р. М.

Чл. 3

Дирекцијата води евиденција на сите цивилни моторни возила кои работат на територијата на Н. Р. Македонија, како државни така и приватни. Врши планска расподела и контрола на нивното рационално искористување.

Дирекцијата води евиденција на сите гаражи и работилници кои се навогјат на територијата на Народна Република Македонија.

Член 4

Дирекцијата прибира материјал и приготвуе уредби, правилници и дава разни прописи кои се однесуваат на техниката, соработка на комерцијалната служба при јавните транспортни претпријатија во Македонија.

Издава прописи и контролира горивото и мазивото по упуствата на Изванредната комисија за ауто саобраќај.

Издава норми за работа, одржување и потрошување на погонскиот материјал.

Прибира материјал и приготвуе решенија од областа на планската организација на саобраќајот и саобраќајна политика.

Член 5

Дирекцијата издава тарифи за превоз на патници и роба во согласие со Земскиот уред за цени.

Печати и издава обавезни возни карти, товарни листови и сите други образци во врска со саобраќајот.

Член 6

Дирекцијата издава дозволи за вршење на ауто транспорт и издава концесии на приватни лица.

Горните дозволи се издаваат и на не саобраќајни претпријатија да колку и оделно од својата редовна работа организират на комерцијална база одвоено ауто служба која да работи според прописите од Законот за радните.

Член 7

Дирекцијата ќе пристапи кон планско организирање на ауто механички работилници, ќе води евиденција на сите стручни кадри и ќе се грижи за стручните настава, за оснивање на курсеви и стручни школи за подигање на стручен возен и ауто механички кадар.

Член 8

По подробни прописи за организацијата и работата на оваа Дирекција ќе издаде на предлог на Директорот на истата, Претседателството на Владата на НРМ со специјален правилник.

Член 9

Приходите од продадените цени образци и книги предвидени во член 4 припаѓаат на Државната каса на НРМ.

Чл. 10

Ова Уредба влегуе во сила од денот на објавувањето во Службен весник на НРМ.

Претседател на Владата на Н. Р. М.

Л. Колишевски с. р.

Следуат потписите на потпретседателите и на Владата и останатите министри.

256

РЕШЕНИЕ

Од 1 август 1946 година се укинува право на припадност во натура како што се стан храна и др., кое го имаат службениците по здравствените установи.

Од тоа се изузимаат дежурните службеници во болниците и тоа за време додека трае дежурството и граѓански мобилизирани лица во коју истите до сега имале.

Раководителите и шефовите на здравствените установи можат да олобруаат на поедините службеници стан и храна уз режиска цена плус 10 посто само во оние случаи каде това захтеват интересите на службата.

Ова Решение да се соопшти на сите подведомствени установи.

Министер: Д. Попадич с. р.

257

УРЕДБА

ЗА ОСНИВАЊЕ НА ЗЕМСКО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА
ОТКУП НА ЖИТАРИЦИ И ФУРАЖ

Чл. 1

Се оснива Земско претпријатие за откуп на житарици и фураж, со седиштето го Скопје и со деловен круг на работата на територијата на Народна Република Македонија.

Чл. 2

Претпријатието ќе се занимава со:

- а) откуп на житарици и фураж;
- б) продажба на житарици и фураж.

Чл. 3

Почетниот капитал на претпријатието изнесува 2.000.000 динари.

За поголемување на капиталот и создавање потребни кредити ќе одлучува Министерот на трговијата и снабдувањето во согласие со Министерот на финансите.

Чл. 4

Со претпријатието управува Директор или во негово осамствено пом. директор, кој ги поставува и сминува Министерот на трговијата и снабдувањето.

Чл. 5

Претпријатието полноважно го обавезува два лица од кој првото е Директорот во второто Шефот на сметководството.

Чл. 6

Претпријатието ќе работи по комерцијални начела.

Чл. 7

При претпријатието се формира специјална служба, која ќе управува со мелниците и фабриките за љуштене на ориз во Македонија и врши надзор и контрола над истите.

Чл. 8

Претпријатието стои под надзор на Министерството на трговијата и снабдувањето и оно ќе одлучува за неговото престанување или спајање.

Чл. 9

Со чистата печалба на претпријатието ќе располага Министерот на трговијата и снабдувањето во согласие со Министерот на финансите.

Чл. 10

Со Правилник Министерот на трговија и снабдување ќе пропише поблиски одредби за организацијата, работата и контролата над претпријатието.

Чл. 11

Ова Уредба влегува во сила кога ќе се објави во Службениот весник на Народна Република Македонија.

Претседател на Владата на Н. Р. М.
Л. Колински с. р.

Министер на трговијата и снабдувањето
Д. Бојановски. Диге с. р.

Следуваат потписите на потпретседателите на Владата и останатите министри.

258

На основа на чл. 43 и 52 од Законот за уредување на народните судови, а по предложение на Министерот на правосудството, Владата на Народна Република Македонија на заседанието си од 23 јули 1946 година ја донесе следната:

УРЕДБА

За определување бројот и територијалната надлежност на народните судови во Народната Република Македонија.

ОКОЛИСКИ СУДОВИ

Член 1

Околинските судови имаат седиште во седиштето на административно територијалната власт на околината (градот) и надлежноста за целата територија на административното територијалната власт на околината (градот).

Во Народна Република Македонија има
ски судови за следните околии:

I

- 1) гостиварска;
- 2) дебарска;
- 3) драчевска, Ѓорче Петровска, мацарска и за I, II, III и IV реон во град Скопје — со седиште во град Скопје.
- 4) кривопапанска;
- 5) кумановска, козјачка и за град Куманово со седиште во Куманово;
- 6) тетовска, теаречка и за град Тетово со седиште во Тетово;

II

- 7) валандовска и гевгелиска со седиште во Гевгелија;
- 8) велешка и за град Велес;
- 9) кавадарска и неготињска со седиште во Кавадарци;
- 10) светиниколска;

III

- 11) беровска;
- 12) кочанска;
- 13) краговска;
- 14) радовишка;
- 15) струмишка и за град Струмица;
- 16) царевосолска;
- 17) штипска и за град Штип;

IV

- 18) битолска, мориовска, демир хисарска и за град Битола со седиште во Битола;
- 19) бродска;
- 20) кичевска;
- 21) крушевска, прилепска и за град Прилеп со седиште во Прилеп;
- 22) охридска и за град Охрид;
- 23) ресенска; и
- 24) струшка

Околинските судови во: Гостивар, Дебар, Скопје, Крива Паланка, Куманово и Тетово потпаѓаат под Окружниот суд во Скопје.

Околинските судови во: Велес, Гевгелија, Кавадарци и Свети Никола потпаѓаат под Окружниот суд во Велес.

Околинските судови во: Берово, Кочани, Кратово, Радовиш, Струмица, Царево Село и Штип потпаѓаат под Окружниот суд во Штип.

Околинските судови во: Битола, Брод, Кичево, Охрид, Прилеп, Ресен и Струга потпаѓаат под Окружниот суд во Битола.

ОКРУЖНИ СУДОВИ

Член 2

Во Народна Република Македонија има четири окружни судови: за Округ скопски и за град Скопје; за Округ битолски; за Округ штипски; и за Округ велешки кои имаат седиште во: Скопје, Битола, Штип и Велес.

Територијалната надлежност на окружниот суд во Скопје е еднаква со територијалната надлежност на Скопскиот Окружен народен одбор и на Скопскиот Градски народен одбор.

ВРХОВЕН СУД НА НАРОДНА РЕПУБЛИКА
МАКЕДОНИЈА

Член 3

Врховниот суд на Народна Република Македонија има седиште во Скопје и територијално е надлежен за цела Народна Република Македонија.

Чл. 4

Со влегувањето во сила ова Уредба, Околинските судови во Валандово и Крушево се укинуваат и престануваат да работат, а сите предмети свршени и не-свршени, уписници, регистри, архиви, инвентар и друго што припаѓа на судовите ќе се пренесе на тие околински судови кои ја преземаат чинната територијална надлежност согласно прописите од оваа Уредба.

Член 5

Сите одредби од Решението на Министерот на правосудието на Н. Р. Македонија бр. 4426 („Службен весник на Н. Р. Македонија“ бр. 25 од 5 декември 1945 година) за определување бројот на судовите, судиите и судските заседатели (присудители) во федерална Македонија и за распределување на старите судски архиви, — остануваат во сила до колку не се противни на оваа Уредба.

Член 6

Се ополномоштава Министерот на правосудието на Н. Р. Македонија да издава нужните наредби и напаствија за приложување на оваа Уредба, а нарочно по отношение на судските службеници и судиите на укинатите судови.

Член 7

Оваа Уредба влегуе во сила со денот на нејзино то објавување во „Службениот весник на Народна Република Македонија“

Претседател на Владата на Н. Р. М.
Л. Колишевски с. р.
Министер на правосудието В. Калациски

Следуваат потписите на останатите министри

258

На основа чл. 6 од Законот за Владата на Народната Република Македонија, а на предлог на Министерот на народната просвета Министерскиот совет на Народна Република Македонија го донесе следното

РЕШЕНИЕ

Чл. 1

Во Битола и Штип се отвараат учителски школи.

Чл. 2

Исполнувањето на ова Решение се представуе на Министерот на народната просвета на Н. Р. М.

Чл. 3

Ова решение влегуе во сила од денот на објавувањето во „Службениот весник на Народната Република Македонија“.

Претседател на Владата на Н. Р. М.
Л. Колишевски с. р.

Министер на народната просвета Н. Минчев с. р.

Следуваат потписите на останатите министри

ОГЛАСЕН ДЕЛ

СУДСКИ ОГЛАСИ

Тужителката Љиљана Зафировска, домзичка од Скопје, тужи во судот Јован Л. Лукиќ, со неизвесно местожителство.

За застапник на тужената страна која е во неизвесност, судот одредуе др. Јордан П. Стојанов адвокат од Скопје, кој ќе го застапува на неговиот трошок и опасност.

Се повикуе тужениот да во рок од 30 дена од објавувањето во Службен весник се јави и го означат својот полномошник, оти во противен случај спорот ќе се реши и без негово присуство.

Гр. Бр. 250/46 г. од 29 IV 1946 год. Од Окружниот народен суд за град Скопје

Тужителот Александер Великов Ковачески, од Куманово живущ во гр. Скопје, тужи во судот Јустин на Александрова Ковачева, по татко Працова, од С. Сподна-Хоча, Мариборска околица, Словенија, последно местожителство гр. Пловдив, Бугарија, а сега со неизвесно местожителство. За застапник на тужената страна која е во неизвесност судот одредуе трошок и опасност.

Се повикуе тужената да во рок од 15 дена од објавувањето во Службен весник се јави и го означат свој полномошник, оти во противен случај спорот ќе се реши и без нејзино присуство.

Гр. бр. 158/46 г. од 17 Јули 1946 год. Од Окружниот народен суд за град Скопје

Тужителот Богдан Николов Николовски од гр. Куманово, сега живее во гр. Скопје, улица Св. Кирил и Методи бр. 109 поднесе против тужената Јелена Филипова в.д. гр. Куманово, а сега со непознато местожителство тужба за бракоразвод.

Но оваа тужба одредено е рочиште за усмена расправа во овој суд на 9 VII 46 во 8 саатот.

Како местото на живеењето на тужената не е познато и се поставуе како заштитник на нејните права Михајло Михајлович, адвокат од Скопје кој ќе ја застапува на нејна трошок и опасност, дурко истата не се јави пред суд и не назначи полномошник.

Од Окружниот народен суд во Скопје, 18 јули 1946 год. Гр. д. бр. 371/46 г.

САДРЖАЈ

- 244 Указ за свикнување на Народното собрание на Н. Р. Македонија
- 245 Закон за грбот на Н. Р. Македонија
- 246 Закон за уставотворното собрание на Н. Р. Македонија 225
- 247 Закон за избор на народни пратеници за уставотворното собрание на Н. Р. Македонија 227
- 248 Закон за илindenските пензии 234
- 249 Закон за прогласување на црквата Св. Спас за културно историски споменик 235
- 250 Записник од II Состанок на II ванредно заседание на Народна Република Македонија 235
- 251 Записник од II состанок на II заседание на Народното собрание на Нар. Република Македонија 236
- 252 Решение на II ванредно заседание на Нар. Република Македонија за одобрување на законите и другите работи на президиумот на нар. собр. на Н. Р. М.
- 253 Указ за заклучување на II заседание на народното собрание на Нар. Република Македонија
- 254 Уредба за изменување и дополнување на уредбата за создавање на федерално автомобилско претпријатие 237
- 255 Уредба на
- 255 Уредба за создавање на дирекција за аутотранспорт.
- 256 Уредба за основање на Земско претпријатие за откуп на житарици и фураж.
- 257 Уредба за определување бројот на судовите.
- 258 Решение за отварање на учителски школи во Битола и Штип.

Издава и редактира Претседателството на Владата на Народна Република Македонија — Скопје

Печати: Графичко индустриско претпријатие „Голе Делчев“ — Скопје